

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตลาดเมืองใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นตลาดขายส่งและขายปลีกสินค้าเกษตรกรรมที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด และเป็นแหล่งกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาดอื่น ๆ โดยจะมีผู้ค้าส่งและค้าปลีกเป็นจำนวนมาก เวลาในการซื้อขายผลผลิตเริ่มตั้งแต่เวลา 04.00-17.00 น. จากผลทางการค้าจากการเร่งลดภาษีสินค้าผักผลไม้ ไทย-จีน ภายใต้กรอบ Early Harvest ของความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ในปี 2547 ที่ผ่านมามีมูลค่ารวมการค้าผักผลไม้ ระหว่างไทย-จีนในด้านการส่งออกเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันในปีก่อนร้อยละ 40.3 คิดเป็น 11,540.3 ล้านบาท เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 39.6 ระยะเดียวกันปีก่อน แยกเป็นการส่งออกผักเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.1 (8,599.7 ล้านบาท) และมูลค่าการส่งออกผลไม้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 4.2 (2,940.6 ล้านบาท) ด้านการนำเข้าในปีที่ผ่านมาพบว่า การนำเข้าผักผลไม้ระหว่างไทย-จีน เพิ่มขึ้นร้อยละ 24.9 (4,145.7 ล้านบาท) เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 110.9 ในปี 2546 แยกเป็นมูลค่าการนำเข้าผัก เพิ่มขึ้นร้อยละ 71.7 (1,442.5 ล้านบาท) และมูลค่านำเข้าผลไม้เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 (2,703.2 ล้านบาท) สินค้าที่มีการนำเข้ามากที่สุดคือ แอปเปิลและสาลี่คิดเป็นร้อยละ 54 ของการนำเข้าผักผลไม้ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 เป็น 2,237 ล้านบาท จากสถิติสินค้านำเข้าและส่งออกสินค้ากลุ่มผักผลไม้ตามข้อตกลงเอฟทีเอ ไทย-จีน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 – กันยายน 2547 ผ่านด่านอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย สินค้ากลุ่มผลไม้ที่นำเข้ามาไทยในปริมาณมากที่สุด ชนิดคือ แอปเปิล จำนวน 26,133.72 ตัน มูลค่า 306,515,906.50 บาท อันดับสองคือสาลี่ 21,824.75 ตัน มูลค่า 280,095,367.70 บาท รองลงมาคือองุ่น 14.79 ตัน มูลค่า 248,073.60 บาท (สุริดา สุวรรณกันธา, 2547)

ผลไม้ส่วนใหญ่ถูกนำมาบริโภคสด การบริโภคผลไม้สดให้คุณค่าทางอาหารมาก และผลไม้สดก็มีราคาถูกและสามารถหาซื้อได้สะดวก เนื่องจากผู้บริโภคผลไม้ให้ความสำคัญกับการมีสุขภาพดีมาเป็นเวลานาน ผลไม้จึงเป็นทางเลือกที่คนยอมใช้จ่าย รวมทั้งเป็นที่นิยมในการมอบเป็นของขวัญตามโอกาสและเทศกาลต่าง ๆ นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวและทำธุรกิจก็ยังเป็นกลุ่มผู้บริโภคที่สำคัญอีกด้วย จากข้อมูลงานวิจัยของ Fresh Trends : 2001 ได้ทำการสำรวจ ปัจจัยเบื้องต้นที่ส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อผลผลิตสด ให้นำสนใจดังนี้ ร้อยละ 87 คาดหวังในเรื่องรสชาติ ร้อยละ 83 รูปลักษณ์ทั่วไปของสินค้า ร้อยละ 74 ความสะอาด ร้อยละ 70

ระดับของการสุกอม ร้อยละ 57 คุณค่าทางโภชนาการ และร้อยละ 47 ราคา เรื่องของราคาเป็นส่วนที่สำคัญ และส่งผลโดยตรงต่อเกษตรกร ดังนั้น แม้ว่าผู้บริโภคมองไม่ได้มองเรื่องราคาเป็นประเด็นหลัก แต่ผู้บริโภคมองปัจจัยอื่นที่ให้ความสำคัญ เช่น รสชาติ คุณภาพของตัวผลิตภัณฑ์ (ชฎิต นิ่มนวล, 2550)

จังหวัดเชียงใหม่ได้ถูกจัดว่าเป็นเมืองใหญ่ของประเทศไทย อำเภอเมืองเชียงใหม่ พื้นที่ 20,107.0 ตร.กม. มีประชากร 1,652,035 (เมษายน พ.ศ. 2549) ความหนาแน่น 82 คน/ตร.กม. (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2549) นับว่ามีการบริโภคที่มาก จากจำนวนประชากรที่มีอยู่ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจการศึกษาปัจจัยส่วนประสมตลาดบริการของธุรกิจค้าส่งผลไม้สดในตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีลักษณะอย่างไร ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ได้ถูกจัดว่าเป็นเมืองใหญ่ของประเทศไทยและตลาดเมืองใหม่ถือว่าเป็นตลาดสินค้าการเกษตรที่ใหญ่และสำคัญทางธุรกิจค้าส่งเช่นกัน เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนางานด้านการตลาดของธุรกิจนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ ทำให้มีความสามารถแข่งขันกับคู่แข่งในธุรกิจได้ รวมทั้งเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการค้าส่งผลไม้สดและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการดำเนินงาน การลงทุนในธุรกิจค้าส่งผลไม้สด ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการของธุรกิจค้าส่งผลไม้สดในตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการของธุรกิจค้าส่งผลไม้สดในตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบถึงปัญหาด้านการตลาดของธุรกิจค้าส่งผลไม้สดในตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่
3. เป็นข้อมูลสำหรับธุรกิจค้าส่งผลไม้สดในตลาดเมืองใหม่ อำเภอเมืองเชียงใหม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

1.4 นิยามศัพท์

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านกระบวนการ และปัจจัยด้านหลักฐานทางกายภาพ

ธุรกิจค้าส่ง หมายถึง เป็นธุรกิจค้าส่งผลไม้สด ขายให้พ่อค้าคนกลางและขายให้กับผู้ขายปลีกรายอื่น ๆ หรือผู้ใช้สินค้าอุตสาหกรรม ลักษณะของกิจการรายใหญ่มีพนักงานทั้งหมดรวม 10 คนขึ้นไป

ผลไม้สด หมายถึง ผลไม้ที่นิยมรับประทานเป็นผลไม้สด ตัวอย่างผลไม้ เช่น ทุเรียน มังคุด เงาะ ลิ้นจี่ ลำไย ส้มโอ มะม่วง ส้ม แอปเปิล กัลฉ่าย ชมพู่ น้อยหน่า ขนุน ลองกอง มะละกอ สับปะรด กัลฉ่าย มะพร้าวอ่อน ทุเรียน และอื่น ๆ อีกมากมาย

ตลาดเมืองใหม่ หมายถึง ตลาดสินค้าเกษตร ตลาดขายส่งและขายปลีกสินค้าเกษตรกรรมที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัด ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 29 บนถนนวังสิงห์คำ-ถนนเมืองสมุทร ตำบลช้างม่อย อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่และเป็นแหล่งกระจายสินค้าเกษตรสู่ตลาดอื่น ๆ โดยจะมีผู้ค้าส่งและค้าปลีกเป็นจำนวนมาก เวลาในการซื้อขายผลผลิตเริ่มตั้งแต่เวลา 04.00-17.00 มีลักษณะของร้านเป็นอาคารพาณิชย์ แผงเช่า และอื่น ๆ